

بولتن ماهانه نظام های پرداخت در ایران

تیر ۱۳۹۵

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره نظام های پرداخت

تاریخ انتشار: شهریور ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

تعاريف و تغييرات.....	۵
۱. سامانه‌های ملی پرداخت در یک نگاه	۵
۲. عملکرد سامانه‌های ملی پرداخت	۹
۱-۲. سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا)	۹
۲-۲. اتاق پایاپای الکترونیک (پایا)	۱۱
۳-۲. شبکه تبادل اطلاعات بین بانکی (شتاب)	۱۳
۴-۲. شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی (شاپرک)	۱۷
۵-۲. سامانه مدیریت یکپارچه چک (چکاوک)	۲۰
۳. جمع‌بندی	۲۲

فهرست جداول

- جدول ۱- شاخص‌های عمده اقتصادی ۵
- جدول ۲- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های پردازش و تسویه شده مشتریان غیربانکی در نظام‌های پرداخت ۶
- جدول ۳- تعداد و مبلغ تراکنش‌های پردازش و تسویه شده مشتریان غیربانکی در نظام‌های پرداخت به ازای هر ۱۰۰۰ نفر ۷
- جدول ۴- موقعیت ایران در مقایسه با کشورهای کمیته پرداخت و زیرساخت‌های بازار (CPMI) در خصوص تراکنش‌های الکترونیکی مشتریان غیربانکی (دلار) ۸
- جدول ۵- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در ساتنا ۹
- جدول ۶- متوسط مبلغ اسمی و واقعی تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در ساتنا (میلیون ریال) ۱۰
- جدول ۷- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در پایا ۱۱
- جدول ۸- متوسط مبلغ اسمی و واقعی تراکنش‌های پردازش شده در پایا (هزار ریال) ۱۲
- جدول ۹- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های کارتی شتاب ۱۳
- جدول ۱۰- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های پردازش و تسویه شده مشتریان غیربانکی در شتاب به تفکیک نوع خدمت ۱۴
- جدول ۱۱- متوسط مبلغ تراکنش‌های کارتی (هزار ریال) ۱۵
- جدول ۱۲- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های کارتی شاپرک ۱۷
- جدول ۱۳- متوسط مبلغ تراکنش‌های شاپرک (هزار ریال) ۱۷
- جدول ۱۴- سهم هر کانال پردازش از تراکنش‌های شاپرک (%) ۱۸
- جدول ۱۵- تعداد و مبلغ ماهانه اسناد وصولی بین بانکی در چکاوک ۲۰

فهرست نمودارها

- نمودار ۱- روند تغییرات تعداد تراکنش‌های پردازش شده در ساتنا ۱۰
- نمودار ۲- روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های پردازش شده در ساتنا ۱۱
- نمودار ۳- روند تغییرات تعداد تراکنش‌های پردازش شده در پایا ۱۲
- نمودار ۴- روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های پردازش شده در پایا ۱۳
- نمودار ۵- تعداد تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در شتاب به تفکیک نوع خدمت ۱۴
- نمودار ۶- مبلغ تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در شتاب به تفکیک نوع خدمت ۱۵
- نمودار ۷- روند تغییرات تعداد تراکنش‌های کارتی به تفکیک نوع عملیات طی یک‌سال اخیر ۱۶
- نمودار ۸- روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های کارتی به تفکیک نوع عملیات طی یک‌سال اخیر ۱۶
- نمودار ۹- تعداد تراکنش‌های پرداخت کارتی (شاپرکی) به تفکیک کانال پردازش ۱۸
- نمودار ۱۰- مبلغ تراکنش‌های پرداخت کارتی (شاپرکی) به تفکیک نوع تراکنش ۱۹
- نمودار ۱۱- روند تغییرات تعداد تراکنش‌های پرداخت کارتی (شاپرک) طی یک‌سال اخیر ۱۹
- نمودار ۱۲- روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های پرداخت کارتی شاپرک طی یک‌سال اخیر ۲۰
- نمودار ۱۳- روند تغییرات تعداد اسناد وصولی پردازش شده در چکاوک طی یک‌سال اخیر ۲۱
- نمودار ۱۴- روند تغییرات مبلغ اسناد وصولی پردازش شده در چکاوک طی یک‌سال اخیر ۲۱
- نمودار ۱۵- تعداد و مبلغ اسناد وصولی (مجموع عادی و رمزار) به تفکیک استان‌های کشور ۲۲
- نمودار ۱۶- سهم سامانه‌های ملی پرداخت از ارزش کل مبادلات الکترونیکی پردازش شده ۲۳
- نمودار ۱۷- درصد تغییرات ماهانه تعداد تراکنش‌ها در هر سامانه در تیرماه و مقایسه آن با متوسط رشد ماهانه طی یک سال گذشته ۲۴
- نمودار ۱۸- درصد تغییرات ماهانه مبلغ تراکنش‌ها در هر سامانه در تیرماه و مقایسه آن با متوسط رشد ماهانه طی یک سال گذشته ۲۴
- نمودار ۱۹- ارزش تراکنش‌های پردازش شده در سامانه‌های ملی پرداخت طی یک سال گذشته ۲۵

تعاریف

تراکنش: هر نوع عملیات مالی الکترونیکی که منجر به ارائه خدمت و یا تحویل کالا به مشتریان حقیقی یا حقوقی می‌شود.

ساتنا: سامانه تسویه ناخالص آنی است که دربرگیرنده تسویه پرداخت‌های کلان بین بانکی، انتقال وجه فوری بین حساب‌های مشتریان در دو بانک و تسویه مبادلات سیستم‌ها است.

پایا: سامانه پایای الکترونیکی است که به عنوان زیرساخت اصلی انتقال وجه بین بانکی راه‌اندازی شده است. در حال حاضر، پایا تراکنش‌های دستور پرداخت واریز مستقیم و تسویه شاپرک را دربرمی‌گیرد.

شتاب: شبکه تبادل اطلاعات بین بانکی است که دامنه وسیعی از تبادلات مالی از قبیل برداشت وجه نقد، انتقال وجه، خرید، پرداخت قبوض و مانده‌گیری را دربرمی‌گیرد.

شاپرک: شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی است که پرداخت‌های کارتی خرید، پرداخت قبوض و مانده‌گیری از طریق مراکز فروش کالا و خدمات، اینترنت و تلفن همراه را پوشش می‌دهد.

چکاوک: سامانه مدیریت الکترونیکی چک است که پذیرش و پردازش چک‌های کاغذی بین بانکی را به صورت الکترونیکی انجام می‌دهد. اطلاعات ثبت شده در چکاوک شامل اسناد وصول شده، اسناد برگشت داده شده و اسناد عودتی است. این تذکر لازم است که در این بولتن تنها اسناد وصول شده گزارش شده‌است زیرا از یک سو اسناد عودتی قابلیت هیچگونه تحلیل اقتصادی را ندارند، و از سوی دیگر آمار تعداد و مبلغ اسناد برگشت داده شده در چکاوک به صورت ناخالص گزارش می‌شوند که شامل چک‌های برگشت داده شده در هر روز کاری است و با آمار خالصی که پس از کسر چک‌های رفع سوء اثر شده محاسبه می‌شود، متفاوت است.

جدول ۱ - شاخص‌های عمده اقتصادی

۱۳۹۵		۱۳۹۴	شاخص اقتصادی
تیر	خرداد	تیر	
۲۴۲/۸۰	۲۴۰/۹۰	۲۲۴/۷۰	شاخص بهای کالا*
۷۹/۶۹	۷۹/۶۹	۷۸/۷۷	جمعیت (میلیون)
۳۰۷۶۴	۳۰۴۷۷	۲۹۴۰۶	متوسط نرخ ارز مبادله‌ای باراز بین بانکی (ریال)

* سال پایه، سال ۱۳۹۰ است

تغییرات نسخه جاری: افزودن نمودار ۱۵ در بخش چکاوک.

۱. سامانه‌های ملی پرداخت در یک نگاه

جدول ۲ - تعداد و مبلغ تراکنش‌های پردازش و تسویه شده مشتریان غیربانکی در نظام‌های پرداخت

ماه‌بانه	درصد تغییر		مبلغ (هزار میلیارد ریال)		درصد تغییر		تعداد (هزار)			سامانه
	سالیانه	تیر	۱۳۹۴		ماه‌بانه	سالیانه	۱۳۹۵		تیر	
			تیر	خرداد			تیر	خرداد		
۷/۴	۳۹/۶	۱,۸۷۹	۱,۷۵۰	۱,۳۴۶	-۰/۲	۴۲/۸	۸۲۷	۸۲۹	۵۷۹	ساتنا (بین مشتری)
۱۴/۰	۱۲۷/۰	۳۱۷	۲۷۸	۱۴۰	۲۱/۸	۶۷/۶	۴,۲۷۳	۳,۵۰۹	۲,۵۴۹	پایا (دستور پرداخت واریز مستقیم)
۱/۵	۲۸/۲	۱,۹۵۶	۱,۹۲۶	۱,۵۲۶	۱/۸	۲۳/۴	۱,۳۰۳,۹۷۵	۱,۲۸۱,۳۸۶	۱,۰۵۶,۳۹۸	شتاب
۲/۷	۲۱/۰	۶۱۵	۵۹۹	۵۰۸	۰/۶	۱۵/۸	۲۸۴,۳۸۵	۲۸۲,۷۰۷	۲۴۵,۵۸۴	پایانه خودپرداز
-۲/۲	۲۳/۶	۱۸۵	۱۸۹	۱۴۹	-۳/۲	۱۷/۷	۵,۲۵۹	۵,۴۳۳	۴,۴۶۷	پایانه شعبه
۱۲/۷	۴۶۹/۷	۱/۹	۱/۷	۰/۳	۴/۴	۳۳۰/۷	۵۴۵	۵۲۲	۱۲۷	پایانه کیوسک
۱/۲	۳۰/۲	۱,۰۴۸	۱,۰۳۶	۸۰۵	۲/۱	۲۵/۲	۹۷۹,۶۷۹	۹۵۹,۴۴۸	۷۸۲,۷۰۷	شاپرک
۱/۳	۲۹/۳	۹۷۱	۹۵۹	۷۵۱	۳/۶	۴۵/۴	۸۴۵,۱۷۹	۸۱۶,۱۱۹	۵۸۱,۱۴۱	پایانه فروش
۰/۳	۴۳/۲	۷۲	۷۲	۵۰	-۱۵/۷	-۵۲/۴	۲۴,۳۸۴	۲۸,۹۳۲	۵۱,۱۷۹	اینترنت
۰/۶	۲۵/۷	۵	۵	۴	-۳/۷	-۲۶/۸	۱۱۰,۱۱۵	۱۱۴,۳۹۷	۱۵۰,۳۸۶	تلفن همراه
۴/۸	۷۰/۵	۱۰۶	۱۰۱	۶۲	۲/۵	۴۵/۷	۳۴,۱۰۷	۳۳,۲۷۶	۲۳,۴۱۴	سایر*
-۲۵/۸	-۳۰/۲	۸۶۶	۱,۱۶۶	۱,۳۴۱	-۱۰/۰	-۵/۳	۸,۴۴۲	۹,۳۷۸	۸,۹۱۶	چکاوک (اسناد وصول شده)
-۲/۰	۱۸/۰	۵,۰۱۸	۵,۱۲۰	۴,۲۵۳	۱/۷	۲۳/۳	۱,۳۱۷,۵۱۷	۱,۲۹۵,۱۰۲	۱,۰۶۸,۳۴۳	کل سامانه‌ها

* شامل تلفن ثابت و تراکنش‌های غیرشاپرکی پایانه فروش، اینترنت و تلفن همراه

جدول ۳- تعداد و مبلغ تراکنش‌های پردازش و تسویه شده مشتریان غیربانکی در نظام‌های پرداخت به ازای هر ۱۰۰۰ نفر

درصد تغییر		مبلغ تراکنش‌های پردازش شده به ازای هر ۱۰۰۰ نفر			درصد تغییر		تعداد تراکنش‌های پردازش شده به ازای هر ۱۰۰۰ نفر			سامانه
ماه‌یانه	سال‌یانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌یانه	سال‌یانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۷/۴	۳۹/۶	۲۳،۸۵۵	۲۲،۲۱۳	۱۷،۰۹۳	-۰/۲	۴۲/۸	۱۰	۱۰	۷	ساتنا (بین مشتری)
۱۴/۰	۱۲۷/۰	۴،۰۲۴	۳،۵۳۰	۱،۷۷۲	۲۱/۸	۶۷/۶	۵۴	۴۵	۳۲	پایا (دستورپرداخت واریز مستقیم)
۱/۵	۲۸/۲	۲۴،۸۳۲	۲۴،۴۵۳	۱۹،۳۶۸	۱/۸	۲۳/۴	۱۶،۵۵۴	۱۶،۲۶۷	۱۳،۴۰۹	شتاب
۲/۷	۲۱/۰	۷،۸۰۴	۷،۵۹۹	۶،۴۵۲	۰/۶	۱۵/۸	۳۶۱۰	۳،۵۸۹	۳،۱۱۸	پایانه خودپرداز
-۲/۲	۲۳/۶	۲،۳۴۶	۲،۳۹۹	۱،۸۹۸	-۳/۲	۱۷/۷	۶۷	۶۹	۵۷	پایانه شعبه
۱۲/۷	۴۶۹/۷	۲۴	۲۲	۴	۴/۴	۳۳۰/۷	۷	۷	۲	پایانه کیوسک
۱/۲	۳۰/۲	۱۳،۳۰۸	۱۳،۱۴۸	۱۰،۲۲۳	۲/۱	۲۵/۲	۱۲،۴۳۷	۱۲،۱۸۰	۹،۹۳۶	شاپرک
۱/۳	۲۹/۳	۱۲،۳۲۸	۱۲،۱۷۱	۹،۵۳۱	۳/۶	۴۵/۴	۱۰،۷۲۹	۱۰،۳۶۰	۷،۳۷۷	پایانه فروش
۰/۳	۴۳/۲	۹۱۲	۹۰۹	۶۳۷	-۱۵/۷	-۵۲/۴	۳۱۰	۳۶۷	۶۵۰	اینترنت
۰/۶	۲۵/۷	۶۸	۶۸	۵۴	-۳/۷	-۲۶/۸	۱،۳۹۸	۱،۴۵۲	۱،۹۰۹	تلفن همراه
-۲۵/۸	-	۱۰،۸۶۷	۱۴،۶۳۶	۱۵،۵۷۹	-۱۰/۰	-۵/۳	۱۰۶	۱۱۸	۱۱۲	چکاوک (اسناد وصول شده)

جدول ۴ - موقعیت ایران در مقایسه با کشورهای کمیته پرداخت و زیرساخت‌های بازار (CPMI) در خصوص تراکنش‌های الکترونیکی مشتریان غیربانکی (دلار)

شماره	کشور**	متوسط ارزش تراکنش‌ها به ازای هر نفر	شماره	کشور**	متوسط ارزش هر تراکنش
۱	انگلستان	۱۵۷,۵۵۳	۱	چین	۱۲,۴۹۹
۲	آلمان	۹۵,۰۹۲	۲	عربستان سعودی	۸,۷۴۰
۳	استرالیا	۵۳,۸۳۶	۳	مکزیک	۶,۴۳۴
۴	سوئیس	۵۰,۳۶۶	۴	انگلستان	۶,۱۴۵
۵	عربستان سعودی	۴۵,۱۵۳	۵	آلمان	۴,۷۰۰
۶	فرانسه	۴۴,۳۹۰	۶	سوئیس	۳,۰۹۴
۷	بلژیک	۴۱,۲۶۵	۷	ایتالیا	۲,۸۸۹
۸	هلند	۳۹,۵۱۲	۸	بلژیک	۲,۰۴۴
۹	کره جنوبی	۳۱,۹۶۵	۹	فرانسه	۱,۹۳۰
۱۰	سوئد	۲۰,۸۲۲	۱۰	روسیه	۱,۸۴۲
۱۱	ایتالیا	۱۷,۸۰۶	۱۱	استرالیا	۱,۷۸۳
۱۲	مکزیک	۱۴,۴۹۹	۱۲	هندوستان	۱,۵۷۲
۱۳	کانادا	۱۴,۰۳۹	۱۳	امریکا	۱,۳۵۲
۱۴	سنگاپور	۱۳,۷۸۲	۱۴	هلند	۱,۳۱۵
۱۵	چین	۱۱,۸۶۶	۱۵	کره جنوبی	۱,۱۳۱
۱۶	روسیه	۱۰,۴۵۹	۱۶	برزیل	۸۲۰
۱۷	برزیل	۸,۸۵۸	۱۷	آفریقای جنوبی	۷۶۹
۱۸	آفریقای جنوبی	۳,۷۳۰	۱۸	سوئد	۶۶۶
۱۹	ایران	۲,۰۶۷	۱۹	کانادا	۵۷۵
۲۰	هندوستان	۱,۰۳۵	۲۰	سنگاپور	۲۳۷
۲۱	ترکیه	۲۳۴	۲۱	ایران	۷۷
	امریکا	موجود نیست	۲۲	ترکیه	۶۷

* اطلاعات کشورهای CPMI مربوط به مجموع تراکنش‌های الکترونیکی مشتریان طی سال ۲۰۱۳ بوده که متوسط ماهانه برای آنها محاسبه شده است؛ حال آنکه اطلاعات ایران مربوط به تیر ۱۳۹۵ است که تاثیرپذیر از تغییرات فصلی است.

۲. عملکرد سامانه‌های ملی پرداخت

در این بخش به عملکرد سامانه‌های ساتنا، پایا، شتاب، شاپرک و چکاوک به تفصیل می‌پردازیم.

۲-۱. سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا):

جدول ۵ - تعداد و مبلغ تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در ساتنا

ماه‌یانه	درصد تغییر		مبلغ (هزار میلیارد ریال)				درصد تغییر		تعداد (هزار)			سامانه
	سالیانه	تیر	۱۳۹۴		۱۳۹۳		ماه‌یانه	سالیانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	
			تیر	خرداد	تیر	تیر			خرداد	تیر		
۴/۱	۲۹/۳	۵،۵۲۶	۵،۳۰۷	۴،۲۷۴	-۰/۲	۴۰/۴	۸۶۰	۸۶۲	۶۱۲	ساتنا		
۱/۲	-۰/۵	۹۰۷	۸۹۶	۹۱۱	۳/۲	-۱۴/۷	۱۰	۱۰	۱۲	بین بانکی		
۷/۴	۳۹/۶	۱،۸۷۹	۱،۷۵۰	۱،۳۴۶	-۰/۲	۴۲/۸	۸۲۷	۸۲۹	۵۷۹	بین مشتری		
۳/۰	۳۵/۹	۲،۷۴۰	۲،۶۶۱	۲،۰۱۶	-۳/۴	۵/۸	۲۲	۲۳	۲۱	تسویه مبادلات سیستم‌ها		

ساتنا در تیر ۹۵ قریب ۸۶۰ هزار تراکنش به ارزش بیش از ۵،۵۰۰ هزار میلیارد ریال را پردازش نموده است. تعداد تراکنش‌های ساتنا نسبت به ماه گذشته از افت ناچیز ۰/۲ درصدی و مبلغ آنها از رشد ۴/۱ درصدی برخوردار بوده‌اند. در ماه جاری، تنها در عملیات بین بانکی شاهد رشد تعدادی ۳/۲ درصدی هستیم (جدول ۵).

نکته قابل توجه این است که در مقایسه با تیر ۹۴ تعداد انتقال وجه‌های ساتنا از رشد بالای ۴۰ درصدی و مبلغ آنها از رشد ۳۰ درصدی (رشد سالیانه در ماه گذشته نیز روندی مشابه داشته است) برخوردار بوده‌اند که بیشترین سهم این افزایش مربوط به رشد تراکنش‌های بین مشتری‌هاست.

درحالی‌که تعداد تراکنش‌های بین بانکی نسبت به سال گذشته کاهش ۱۵ درصدی داشته است، مبلغ آنها از افت ناچیز ۰/۵ درصدی برخوردار بوده است؛ با توجه به اینکه در ماه گذشته نیز شاهد چنین روند تغییراتی بودیم، می‌توان نتیجه گرفت در سال ۹۵ تراکنش‌های بین بانکی متوسط مبلغ بالاتری نسبت به سال گذشته داشته‌اند. (جدول ۵)

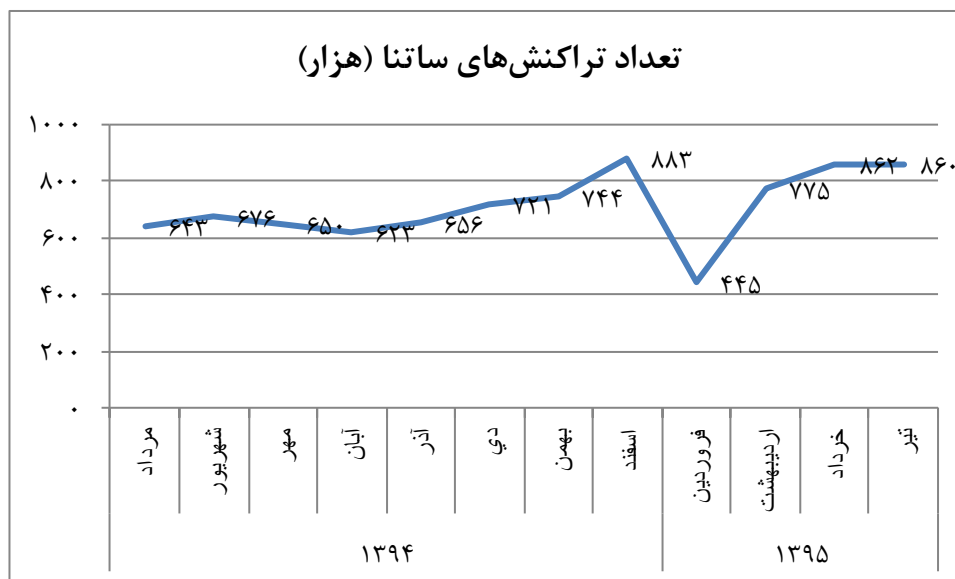
متوسط مبلغ اسمی تراکنش‌های بین بانکی در تیر ۹۵ قریب ۸۸ میلیارد ریال بوده که نسبت به تیر سال گذشته بیش از ۱۷ درصد رشد داشته است. درخصوص تراکنش‌های بین مشتری، متوسط مبلغ از قریب ۲،۳۲۵ میلیون ریال در تیر ۹۴ با کاهش تقریبی ۲ درصدی به ۲،۲۷۲ میلیون ریال در تیر ۹۵ رسیده است که البته با مقایسه مبالغ واقعی و با درنظر گرفتن تورم، مشاهده می‌شود شاخص مزبور در حقیقت، بیش از ۱۰ درصد کاهش داشته است. از آنجاییکه در ماه گذشته نیز شاهد رشد منفی متوسط مبلغ تراکنش‌های مشتریان

غیربانکی بودیم، می‌توان به شناخت بیشتر مردم و استقبال آنها از ساتنا در انتقال وجه بین بانکی حتی برای مبالغ کم، پی برد.

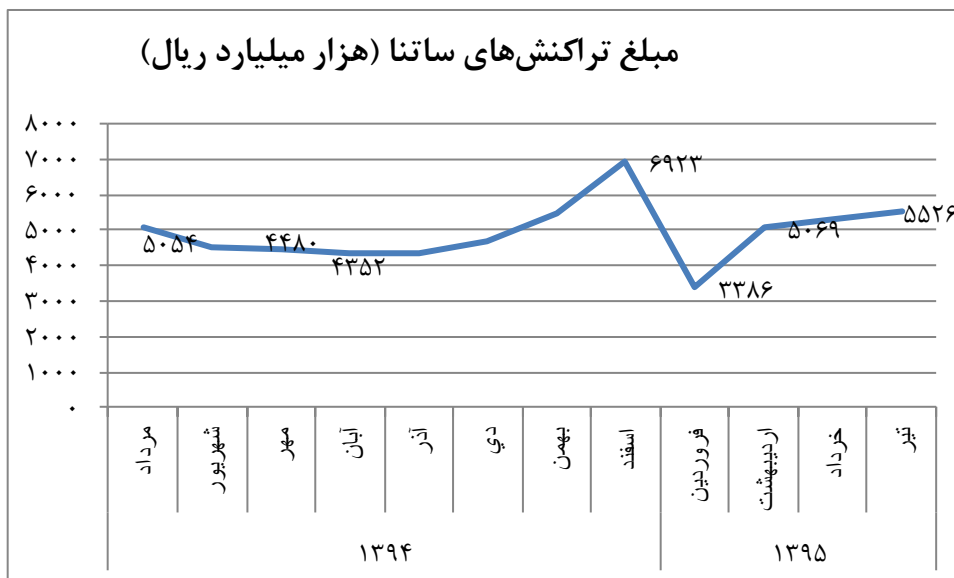
در مقایسه با ماه گذشته، متوسط مبلغ تراکنش‌های بین بانکی کاهش و متوسط مبلغ تراکنش‌های بین مشتری افزایش داشته‌اند. (جدول ۶)

جدول ۶ - متوسط مبلغ اسمی و واقعی تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در ساتنا (میلیون ریال)

ماه‌بانه	درصد تغییر	متوسط مبلغ واقعی هر تراکنش			درصد تغییر		متوسط مبلغ هر تراکنش			سامانه
		۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌بانه	سالیانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۳/۵	-۱۴/۸	۲.۶۴۷	۲.۵۵۷	۳.۱۰۶	۴/۳	-۷/۹	۶.۴۲۶	۶.۱۶۰	۶.۹۸۰	ساتنا
-۲/۷	۷/۹	۳۶.۱۳۷	۳۷.۱۴۴	۳۳.۴۸۸	-۱/۹	۱۶/۶	۸۷.۷۴۰	۸۹.۴۸۰	۷۵.۲۴۷	بین بانکی
۶/۷	-۹/۶	۹۳۶	۸۷۷	۱.۰۳۵	۷/۶	-۲/۳	۲.۲۷۲	۲.۱۱۲	۲.۳۲۵	بین مشتری
۵/۸	۱۸/۹	۵۰.۵۷۵	۴۷.۸۱۱	۴۲.۵۴۸	۶/۶	۲۸/۴	۱۲۲.۷۹۷	۱۱۵.۱۷۶	۹۵.۶۰۶	تسویه مبادلات سیستم‌ها

نمودار ۱- روند تغییرات تعداد تراکنش‌های پردازش شده در ساتنا (بین بانکی، بین مشتری و تسویه مبادلات سیستم‌ها) طی یک سال اخیر - همانطور که مشاهده می‌شود، تعداد تراکنش‌ها پیرو روندی صعودی با شیبی نسبتاً ملایم است که به‌طور ناگهانی و براساس تغییرات فصلی در اسفندماه و فروردین ماه به ترتیب افزایش و کاهش قابل توجهی داشته‌اند و در ماه‌های اول سال جاری مجدداً به حالت نرمال خود، بازمی‌گردند.

نمودار ۲- روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های پرداخت شده در ساتنا (بین بانکی، بین مشتری و تسویه مبادلات سیستم‌ها) طی یک سال اخیر- مبلغ تراکنش‌ها همچون تعداد آنها روندی صعودی دارد که در اسفندماه و فروردین ماه، تغییرات فصلی قابل توجهی دارند.

۲-۲. اتاق پایاپای الکترونیک (پایا):

جدول ۷- تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های پرداخت و تسویه شده در پایا

درصد تغییر		مبلغ (هزار میلیارد ریال)			درصد تغییر		تعداد (میلیون)			سامانه
ماه‌بانه	سالانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌بانه	سالانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۴/۵	۴۷/۵	۱.۳۶۶	۱.۳۰۸	۹۲۷	۱/۸	۳۶/۵	۱۶۷	۱۶۴	۱۲۳	پایا
۱۴/۰	۱۲۷/۰	۳۱۷	۲۷۸	۱۴۰	۲۱/۸	۶۷/۶	۴	۴	۳	دستور پرداخت واریز مستقیم
۱/۹	۳۳/۳	۱.۰۴۹	۱.۰۳۰	۷۸۷	۱/۴	۳۵/۸	۱۶۳	۱۶۱	۱۲۰	تسویه شاپرک

تعداد تراکنش‌های پایا در تیر ۹۵ قریب ۱۷۰ میلیون به ارزش بیش از ۱۳۰۰ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیر ۳۷ درصدی داشته است (ماه گذشته رشد ۳۰ درصدی را شاهد بودیم). چنین افزایشی در هر دو نوع خدمت ارائه شده توسط پایا یعنی دستورپرداخت واریز مستقیم و تسویه شاپرک مشاهده می‌شود.

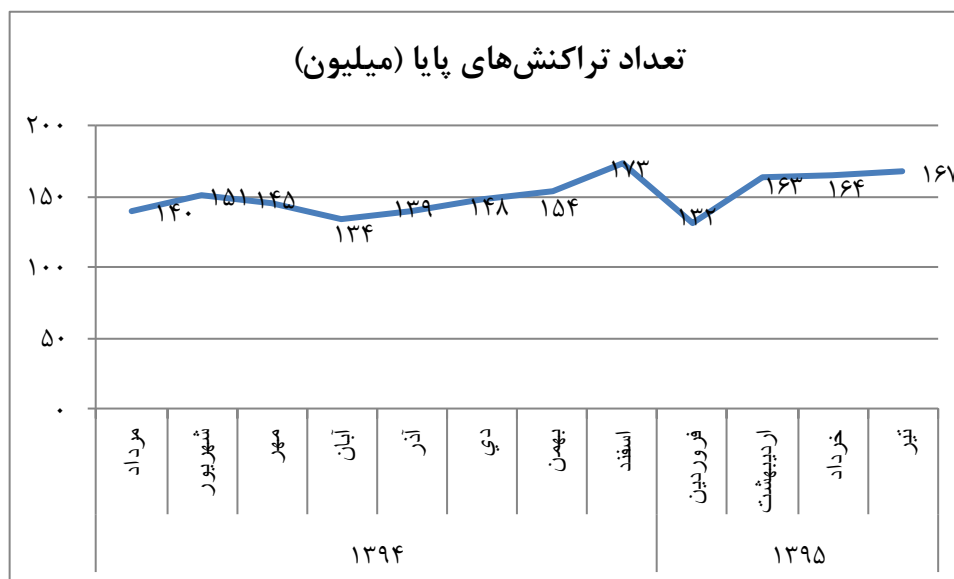
در مقایسه با ماه گذشته، لیکن رشد بسیار ناچیز دو درصدی در تعداد تراکنش‌ها مشاهده می‌شود که در حقیقت گواه بر ثبات نسبی سامانه است.

از سوی دیگر، همانطور که از جدول ۸ پیداست، متوسط مبلغ هر دستورپرداخت واریز مستقیم از حدود ۵۵ میلیون ریال در سال گذشته به ۷۴ میلیون ریال افزایش یافته است که این افزایش بیش از ۳۵ درصدی در

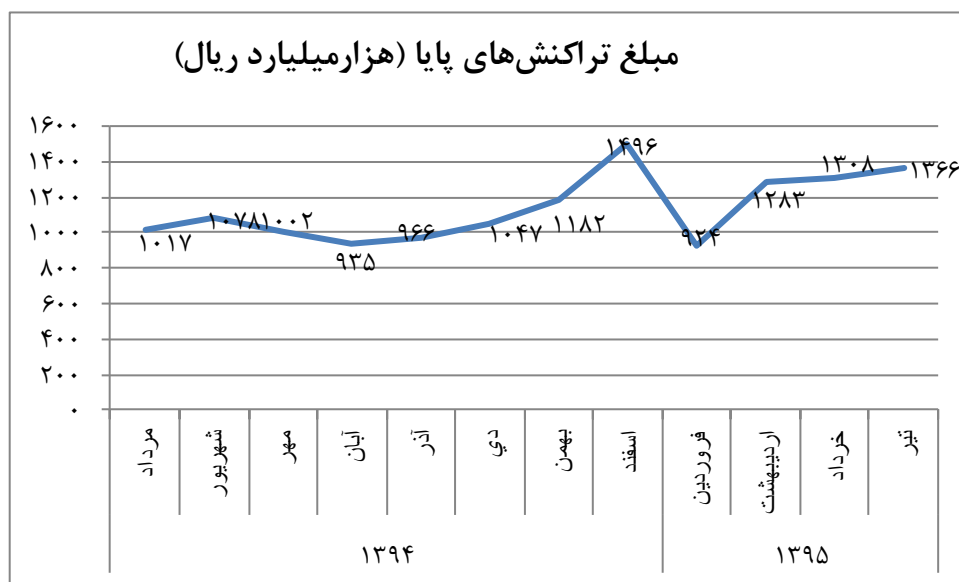
مبالغ واقعی نیز، البته با شدت کمتری (رشد ۲۵ درصد) مشاهده می‌شود (روندی تقریباً مشابه ماه‌های گذشته). درخصوص متوسط مبلغ اسمی و واقعی دستورپرداخت‌های ارسالی شاپرک، لیکن کاهش جزئی نسبت به سال گذشته ملاحظه می‌شود.

جدول ۸ - متوسط مبلغ اسمی و واقعی تراکنش‌های پردازش شده در پایا (هزار ریال)

ماه‌یانه	درصد تغییر	متوسط مبلغ واقعی هر تراکنش		درصد تغییر		متوسط مبلغ هر تراکنش			سامانه	
		۱۳۹۴		۱۳۹۳		۱۳۹۵		۱۳۹۴		
		تیر	خرداد	تیر	سالیانه	تیر	خرداد	تیر		
۱/۸	۰/۰	۳.۳۶۵	۳.۳۰۴	۳.۳۶۵	۲/۶	۸/۱	۸.۱۶۹	۷.۹۵۹	۷.۵۶۰	پایا
-۷/۱	۲۵/۴	۳۰.۵۵۲	۳۲.۸۹۴	۲۴.۳۷۲	-۶/۴	۳۵/۵	۷۴.۱۷۹	۷۹.۲۴۱	۵۴.۷۶۵	دستور پرداخت واریز مستقیم
-۰/۲	-۹/۱	۲.۶۵۲	۲.۶۵۸	۲.۹۱۸	۰/۵	-۱/۸	۶.۴۳۸	۶.۴۰۳	۶.۵۵۸	تسویه شاپرک

نمودار ۳ - روند تغییرات تعداد تراکنش‌های پردازش شده در پایا (دستور پرداخت واریز مستقیم و تسویه شاپرک) طی یک‌سال اخیر - تعداد تراکنش‌ها از روندی صعودی، خطی و با شیبی بسیار ملایم، پیروی می‌کنند و تنها در برخی ماه‌ها نظیر شهریور، اسفند و فروردین رفتاری متفاوت که ناشی از تغییرات فصلی است، مشاهده می‌شود.

نمودار ۴ - روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های پرداخت شده در پایا (دستور پرداخت واریز مستقیم و تسویه شاپرک) طی یک‌سال اخیر - همانطور که مشاهده می‌شود، رشد مبلغی تراکنش‌های پایا در نیمه دوم سال ۹۴ از شیب بیشتری نسبت به نیمه اول سال برخوردار بوده است که البته در فروردین‌ماه سال جاری افت قابل توجهی داشته و مجدداً طی ماه‌های آتی به روند صعودی خود ادامه می‌دهد.

۳-۲. شبکه تبادل اطلاعات بین بانکی (شتاب):

جدول ۹ - تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های کارتی شتاب

ماه‌یانه	درصد تغییر	مبلغ (هزار میلیارد ریال)			درصد تغییر		تعداد (میلیون)			سامانه
		۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌یانه	سال‌یانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۱/۵	۲۸/۲	۱.۹۵۶	۱.۹۲۶	۱.۵۲۶	۱/۸	۲۳/۴	۱.۳۰۴	۱.۲۸۱	۱.۰۵۶	شتاب
۲/۷	۲۱/۰	۶۱۵	۵۹۹	۵۰۸	۰/۶	۱۵/۸	۲۸۴	۲۸۳	۲۴۶	پایانه خودپرداز
-۲/۲	۲۳/۶	۱۸۵	۱۸۹	۱۴۹	-۳/۲	۱۷/۷	۵	۵	۴	پایانه شعبه
۱۲/۷	۴۶۹/۷	۲	۲	۰	۴/۴	۳۳۰/۷	۱	۱	۰	پایانه کیوسک
۱/۲	۳۰/۲	۱.۰۴۸	۱.۰۳۶	۸۰۵	۲/۱	۲۵/۲	۹۸۰	۹۵۹	۷۸۳	شاپرک
۴/۸	۷۰/۵	۱۰۶	۱۰۱	۶۲	۲/۵	۴۵/۷	۳۴	۳۳	۲۳	سایر*

* شامل تلفن ثابت و تراکنش‌های غیرشاپرکی پایانه فروش، اینترنت و تلفن همراه

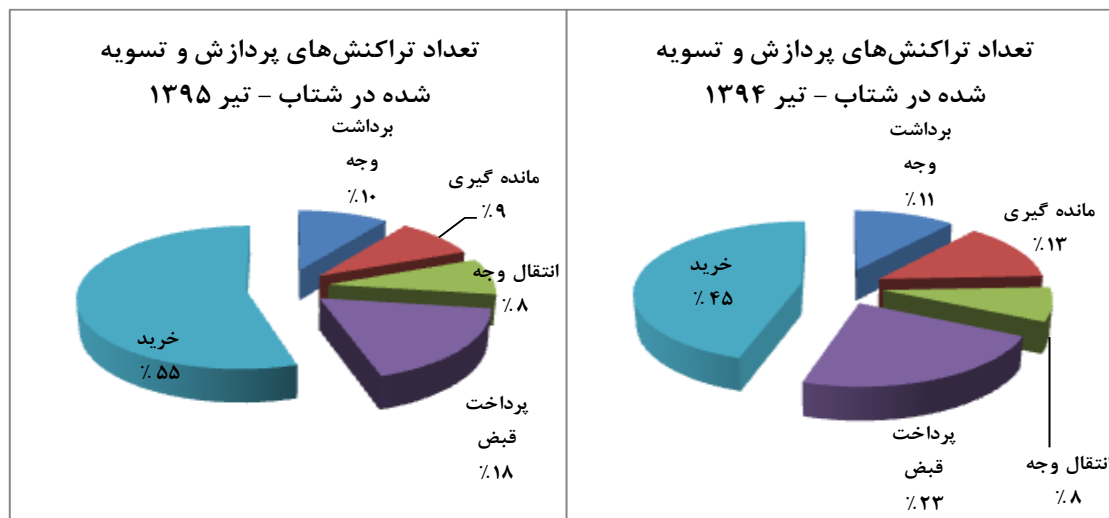
شبکه شتاب در تیر ۹۵ قریب ۱,۳۰۰ میلیون تراکنش به ارزش بیش از ۱,۹۰۰ هزار میلیارد ریال را پردازش نموده که نسبت به تیر سال گذشته از رشد تقریبی ۲۳ درصدی برخوردار بوده است. با توجه به داشتن روندی نسبتاً مشابه طی ماه‌های گذشته، می‌توان دستیابی به ثباتی نسبی در این سامانه را استنباط نمود. از میان

پایانه‌های متصل به شتاب، بیشترین رشد سالیانه تعدادی و مبلغی به تراکنش‌های پردازش شده در پایانه کیوسک به ترتیب با رشد ۳۳۱ و ۴۷۰ درصدی، و کمترین رشد به تراکنش‌های پردازش شده در پایانه‌های خودپرداز اختصاص دارد. (جدول ۹ و جدول ۲)

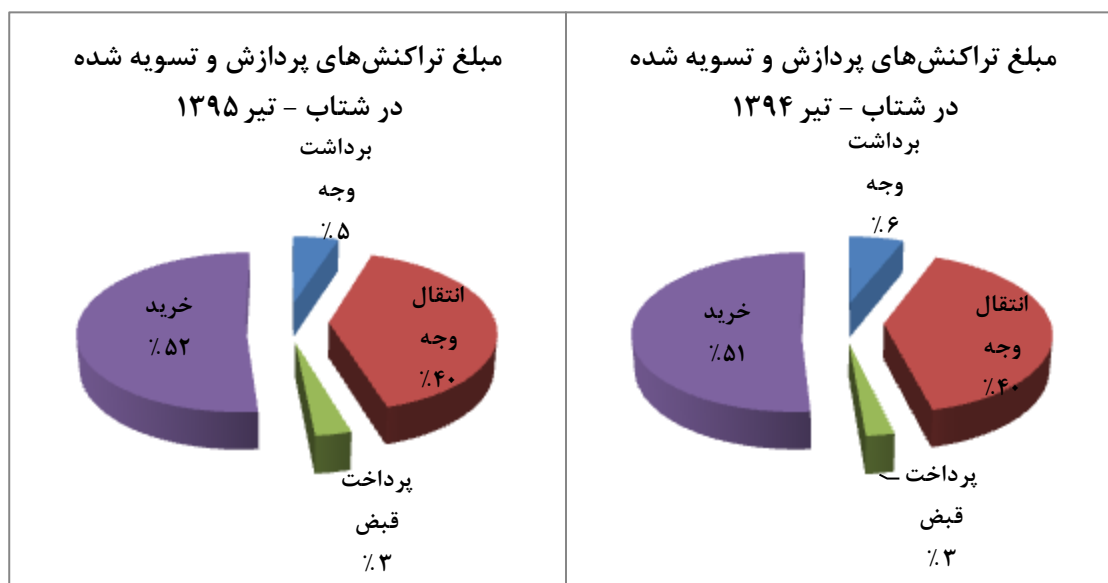
بر اساس تفکیک صورت پذیرفته در جدول ۱۰ و همچنین نمودار ۵، ملاحظه می‌شود مشتریان بانکی در سال ۹۵ نسبت به سال گذشته، رفتاری متفاوت از خود نشان داده و استقبال آنها از خرید با کارت بیش از برداشت وجه نقد بوده است. البته سیاست جدید بانک مرکزی در دریافت کارمزد بابت عملیات مانده‌گیری نیز که از خرداد ۹۳ عملیاتی شده است از تعداد عملیات مزبور نیز کاسته است. با این وجود، مبلغ تراکنش‌های شتابی با توجه به نمودار ۶ به ثبات نسبی رسیده‌اند؛ تنها ۱ درصد از سهم مبلغی برداشت وجه کاسته شده که به سهم خرید کارت‌تی افزوده شده است؛ در ماه‌های گذشته نیز، چنین ثباتی مشاهده شده بود.

جدول ۱۰ - تعداد و مبلغ ماهانه تراکنش‌های پردازش و تسویه شده مشتریان غیربانکی در شتاب به تفکیک نوع خدمت

درصد تغییر		مبلغ (هزار میلیارد ریال)			درصد تغییر		تعداد (میلیون)			
ماه‌پایانه	سالیانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌پایانه	سالیانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۱/۵	۲۸/۲	۱.۸۳۳	۱.۴۲۶	۱.۵۰۹	۱/۸	۲۳/۴	۱.۲۵۸	۱.۰۹۵	۱.۰۷۱	شتاب
۱۲/۸	۱/۸	۹۶	۸۵	۹۴	۱۹/۴	۵/۷	۱۳۰	۱۰۹	۱۲۳	برداشت وجه
-	-	-	-	-	۱۱/۹	-۲۰/۱	۱۱۷	۱۰۵	۱۴۷	مانده‌گیری
۳۵/۰	۲۴/۱	۷۲۵	۵۳۸	۵۸۵	۳۱/۳	۲۷/۲	۱۰۱	۷۷	۸۰	انتقال وجه
۲۹/۶	۷۶/۱	۵۳	۴۱	۳۰	۵/۲	-۸/۳	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۹	پرداخت قبض
۲۵/۷	۱۹/۸	۹۵۸	۷۶۳	۸۰۰	۱۶/۲	۴۵/۴	۶۷۲	۵۷۹	۴۶۲	خرید

نمودار ۵ - تعداد تراکنش‌های پردازش و تسویه شده در شتاب به تفکیک نوع خدمت - تیر ۹۴ و ۹۵

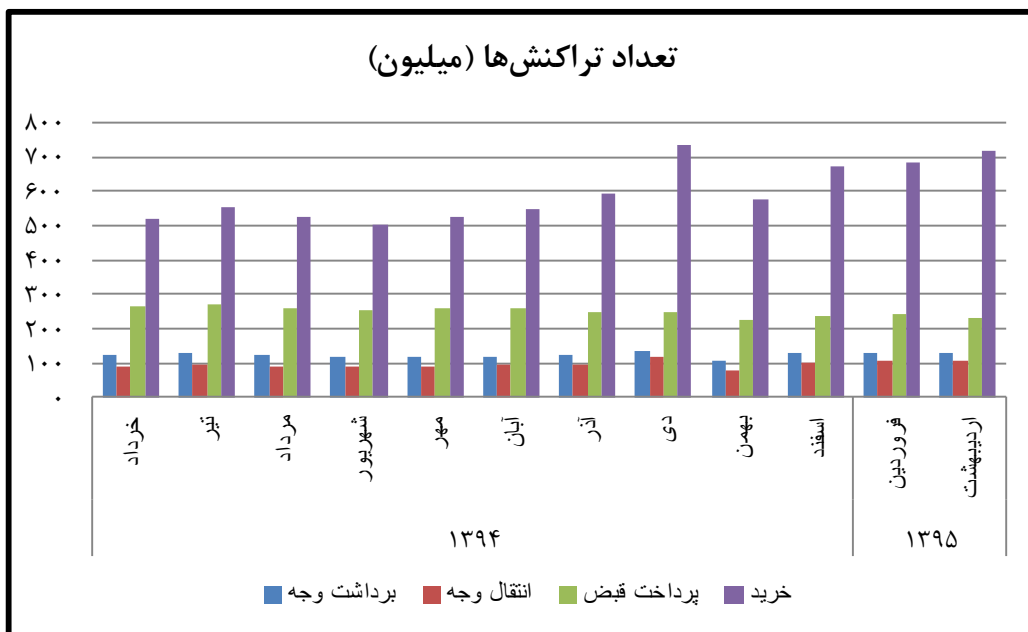

نمودار ۶ - مبلغ تراکنش‌های پرداخت شده در شتاب به تفکیک نوع خدمت - تیر ۹۴ و ۹۵

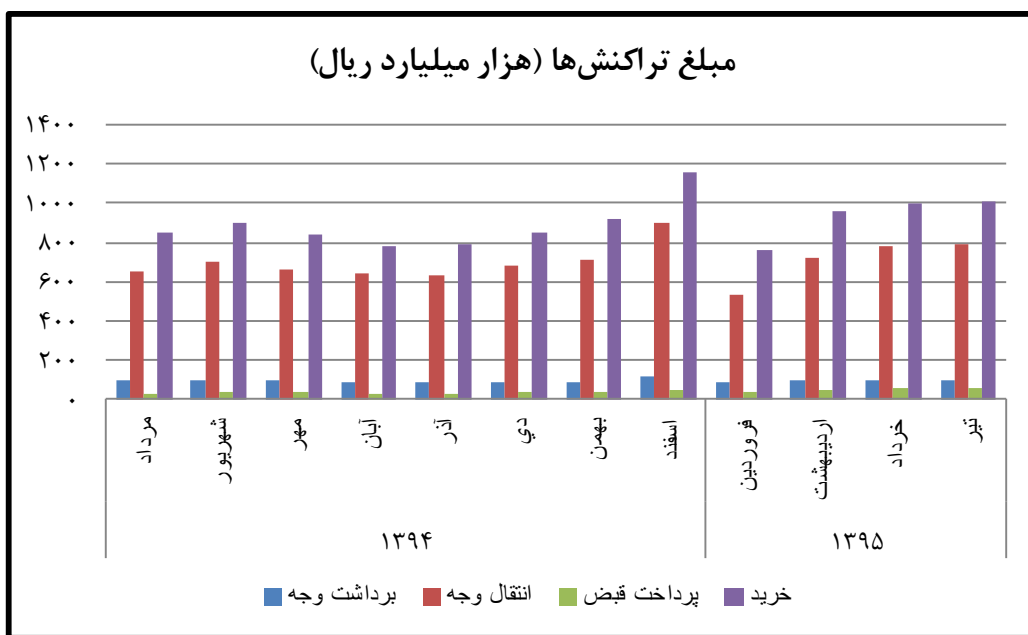
همچون ماه گذشته، متوسط مبالغ اسمی تراکنش‌های شتابی از رشد سالیانه ناچیز مثبتی برخوردار بوده‌اند، درحقیقت متوسط مبلغ هر تراکنش شتابی از یک میلیون و چهارصد و چهل هزار ریال به یک میلیون و پانصد هزار ریال افزایش یافته است. با این وجود، متوسط مبالغ واقعی همچون ماه‌های گذشته رشد منفی داشته‌اند.

جدول ۱۱ - متوسط مبلغ تراکنش‌های کارت‌های (هزار ریال)

ماه‌بانه	سالیانه	متوسط مبلغ واقعی هر تراکنش			درصد تغییر		متوسط مبلغ هر تراکنش			سامانه
		۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌بانه	سالیانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
-۱/۰	-۳/۹	۶۱۸	۶۲۴	۶۴۳	-۰/۲	۳/۹	۱.۵۰۰	۱.۵۰۳	۱.۴۴۴	شتاب
۱/۳	-۳/۳	۸۹۰	۸۷۹	۹۲۱	۲/۱	۴/۵	۲.۱۶۲	۲.۱۱۷	۲.۰۷۰	پایانه خودپرداز
۰/۲	-۲/۸	۱۴.۴۷۴	۱۴.۴۳۸	۱۴.۸۹۳	۱/۰	۵/۰	۳۵.۱۴۲	۳۴.۷۸۰	۳۳.۴۶۵	پایانه شعبه
۷/۱	۲۲/۴	۱.۴۴۳	۱.۳۴۷	۱.۱۷۹	۷/۹	۳۲/۳	۳.۵۰۳	۳.۲۴۶	۲.۶۴۸	پایانه کیوسک
-۱/۶	-۳/۷	۴۴۱	۴۴۸	۴۵۸	-۰/۹	۴/۰	۱.۰۷۰	۱.۰۷۹	۱.۰۲۹	شاپرک

نمودار ۷- روند تغییرات تعداد تراکنش‌های کارت‌به‌تفکیک نوع عملیات طی یک‌سال اخیر - عملیات پرداخت قبض و برداشت وجه طی یک‌سال اخیر تغییرات نامحسوسی داشته‌اند، درحالی‌که انتقال و وجه و خرید کارت‌به‌نسبت به تغییرات فصلی تأثیرپذیرتر بوده‌اند و در آخرین ماه سال ۹۴ جهش قابل توجهی داشته‌اند: به‌طور متوسط، ماهانه ۱۲۵ میلیون به برداشت وجه، ۹۵ میلیون به انتقال وجه، ۲۵۰ میلیون به پرداخت قبض و قریب ۶۰۰ میلیون به خرید کارت‌به‌تفکیک اختصاص داشته است (مشابه ماه گذشته).

نمودار ۸- روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های کارت‌به‌تفکیک نوع عملیات طی یک‌سال اخیر - درخصوص مبلغ تراکنش‌ها نیز عملیات خرید و انتقال وجه نسبت به تغییرات فصلی، تأثیرپذیرتر بوده‌اند. به‌طور متوسط قریب ۹۵ هزار میلیارد ریال به برداشت وجه، ۷۰۰ هزار میلیارد ریال به انتقال وجه، حدود ۴۰ هزار میلیارد ریال به پرداخت قبض و بیش از ۹۰۰ هزار میلیارد ریال به خرید کارت‌به‌تفکیک اختصاص داشته است (مبالغ متوسط سالیانه نسبت به آنچه در بولتن ماه گذشته منتشر شده است، افزایش یافته‌اند).

۲-۴. شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی (شاپرک):

جدول ۱۲ - تعداد و مبلغ تراکنش‌های کارتی شاپرک

درصد تغییر		مبلغ (هزار میلیارد ریال)			درصد تغییر		تعداد (میلیون)			سامانه
ماه‌بانه	سال‌بانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌بانه	سال‌بانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۱/۲	۳۰/۲	۱۰۴۸	۱۰۲۶	۸۰۵	۲/۱	۲۵/۲	۹۸۰	۹۵۹	۷۸۳	شاپرک
۱/۳	۲۹/۳	۹۷۱	۹۵۹	۷۵۱	۳/۶	۴۵/۴	۸۴۵	۸۱۶	۵۸۱	پایانه فروش
۰/۳	۴۳/۲	۷۲	۷۲	۵۰	-۱۵/۷	-۵۲/۴	۲۴	۲۹	۵۱	اینترنت
۰/۶	۲۵/۷	۵	۵	۴	-۳/۷	-۲۶/۸	۱۱۰	۱۱۴	۱۵۰	تلفن همراه

تعداد تراکنش‌های شاپرک در تیر ۹۵ قریب ۹۸۰ میلیون به ارزشی بیش از ۱,۰۰۰ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به تیر سال گذشته، ۲۵ درصد رشد داشته است. در میان این تراکنش‌ها، تنها تراکنش‌های پایانه فروش با رشد تعدادی قریب ۴۵ درصد، نسبت به خرداد ۹۴ نمو داشته و تراکنش‌های اینترنت و تلفن همراه رشد بالای منفی داشته‌اند؛ این کاهش تعدادی به‌ویژه در خصوص تراکنش‌های اینترنتی بیشتر مشهود است. البته، با وجود این رشد منفی، مبلغ تراکنش‌های اینترنتی بیش از ۴۰ درصد رشد سال‌بانه داشته است (ماه گذشته نیز چنین روندی مشاهده شده بود).

با توجه به رشد قابل توجه تعداد تراکنش‌های پایانه‌های فروشگاه‌ها، متوسط مبلغ واقعی آنها نسبت به سال گذشته کاهش داشته است که نشان از تغییر در رفتار مردم و استقبال بیشتر آنها از بانکداری الکترونیک حتی برای مبادلات خردشان دارد. لیکن، در خصوص پرداخت‌های پردازش شده در اینترنت و تلفن همراه شاهد رشد مثبت قابل توجهی در متوسط مبلغ هر پرداخت هستیم؛ بعنوان مثال، متوسط مبلغ اسمی هر تراکنش اینترنتی از ۹۸۰ هزار ریال در تیر ۹۴، با بیش از دو برابر رشد در تیر ۹۵ به حدود ۲,۹۰۰ ریال افزایش یافته است.

جدول ۱۳ - متوسط مبلغ تراکنش‌های شاپرک (هزار ریال)

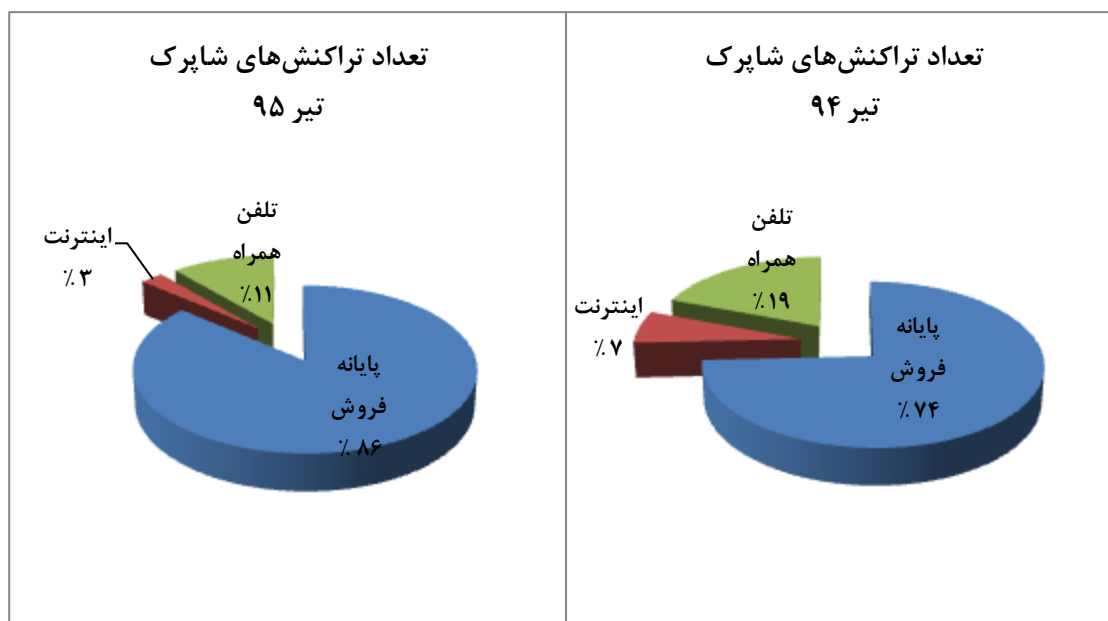
درصد تغییر		متوسط مبلغ واقعی هر تراکنش			درصد تغییر		متوسط مبلغ هر تراکنش			سامانه
ماه‌بانه	سال‌بانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌بانه	سال‌بانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
-۱/۶	-۳/۷	۴۴۱	۴۴۸	۴۵۸	-۰/۹	۴/۰	۱۰۷۰	۱۰۷۹	۱۰۲۹	شاپرک
-۳/۰	-۱۷/۷	۴۷۳	۴۸۸	۵۷۵	-۲/۲	-۱۱/۱	۱,۱۴۹	۱,۱۷۵	۱,۲۹۲	پایانه فروش
۱۸/۱	۱۷۸/۱	۱,۲۱۳	۱,۰۲۷	۴۳۶	۱۹/۰	۲۰۰/۵	۲,۹۴۵	۲,۴۷۵	۹۸۰	اینترنت
۳/۷	۵۸/۹	۲۰	۱۹	۱۳	۴/۵	۷۱/۷	۴۹	۴۷	۲۹	تلفن همراه

بر اساس تفکیک صورت‌پذیرفته در نمودار ۹، نمودار ۱۰ و جدول ۱۴ بر مبنای کانال‌های پردازش، مشاهده می‌شود در سال ۹۵ استقبال مردم از پایانه‌های فروشگاه‌ها نسبت به سایر کانال‌های پردازش بیشتر بوده است؛

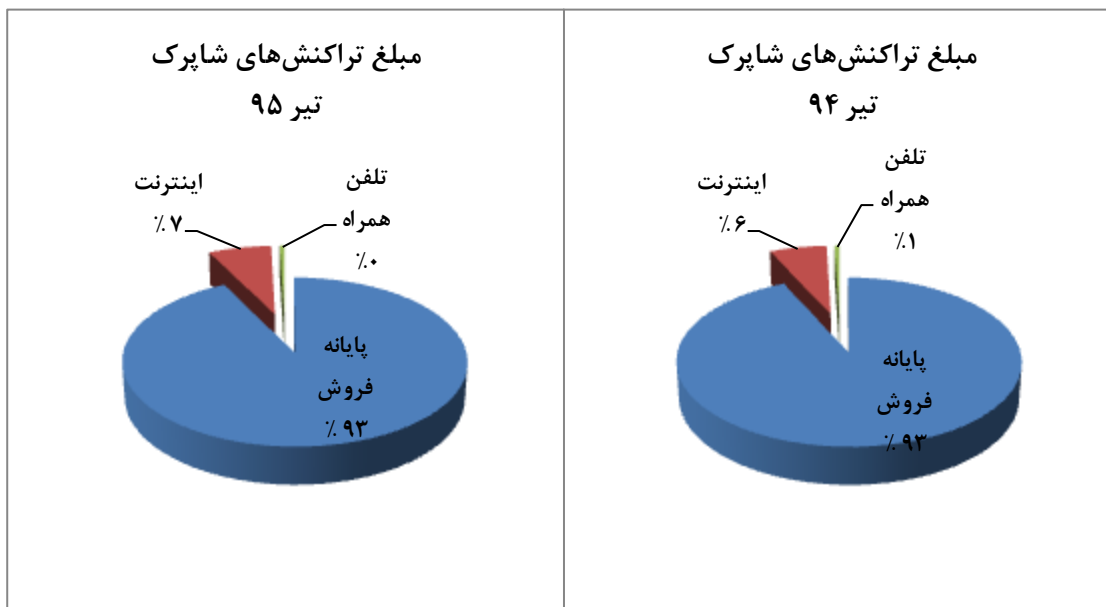
طوری‌که نسبت به تیر سال گذشته، ۱۲ درصد از سهم تلفن همراه و اینترنت کاسته و به سهم پایانه‌های فروش افزوده شده است و قریب ۸۶ درصد تراکنش‌های پرداخت کارتی در سال جاری به پایانه‌های فروش اختصاص دارد. درخصوص مبلغ تراکنش‌ها، لیکن تغییرات بسیار ناچیز است و ثبات نسبی درمقایسه با سال گذشته مشاهده می‌شود (روندی مشابه ماه‌های قبل).

جدول ۱۴- سهم هر کانال پردازش از تراکنش‌های شاپرک (%)

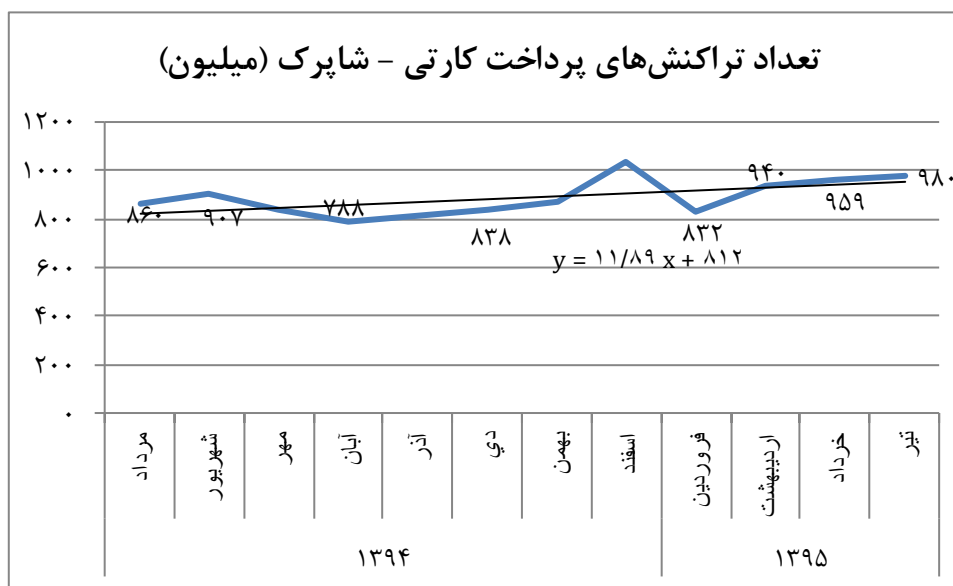
درصد تغییر		مبلغ			درصد تغییر		تعداد			کانال پردازش
ماه‌بانه	سال‌بانه	۱۳۹۴		۱۳۹۳	ماه‌بانه	سال‌بانه	۱۳۹۵		۱۳۹۴	
		تیر	خرداد	تیر			تیر	خرداد	تیر	
۰/۱	-۰/۶	۹۲/۶	۹۲/۶	۹۳/۲	۱/۴	۱۶/۲	۸۶/۳	۸۵/۱	۷۴/۲	پایانه فروش
-۰/۹	۱۰/۰	۶/۸	۶/۹	۶/۲	-۱۷/۵	-۶۱/۹	۲/۵	۳/۰	۶/۵	اینترنت
-۰/۷	-۳/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۵	-۵/۷	-۴۱/۵	۱۱/۲	۱۱/۹	۱۹/۲	تلفن همراه

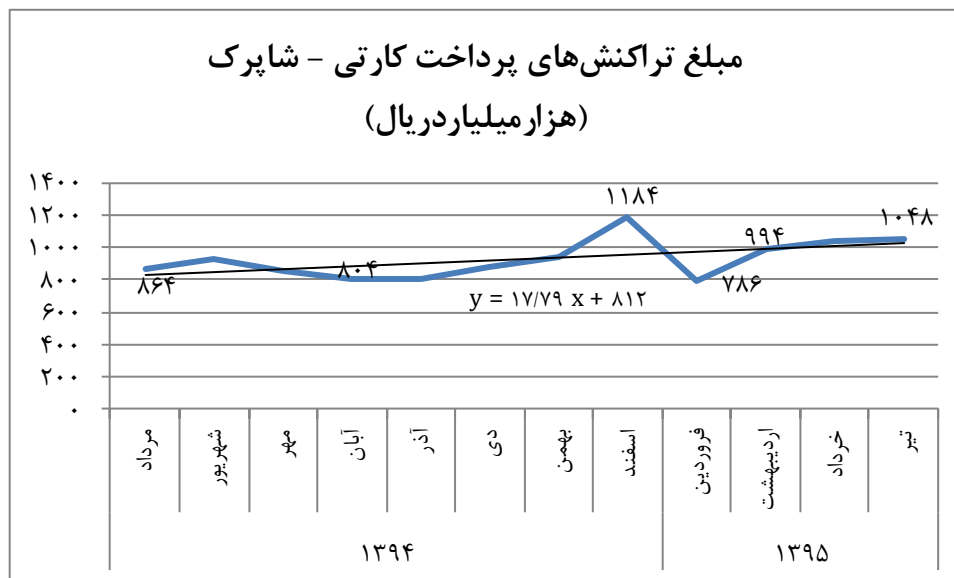
نمودار ۹- تعداد تراکنش‌های پرداخت کارتی شاپرک به تفکیک کانال پردازش

نمودار ۱۰ - مبلغ تراکنش‌های پرداخت کارتی شاپرک به تفکیک نوع تراکنش

نمودار ۱۱ - روند تغییرات تعداد تراکنش‌های پرداخت کارتی شاپرک طی یک‌سال اخیر - به‌طور کلی روندی صعودی در تعداد تراکنش‌ها مشاهده می‌شود که در اسفندماه از افزایشی چشم‌گیر برخوردار بوده است. بر اساس الگوی خطی برآورد شده، در هر ماه به‌طور متوسط تعداد دوازده میلیون تراکنش به تراکنش‌های ماه گذشته افزوده می‌شود.

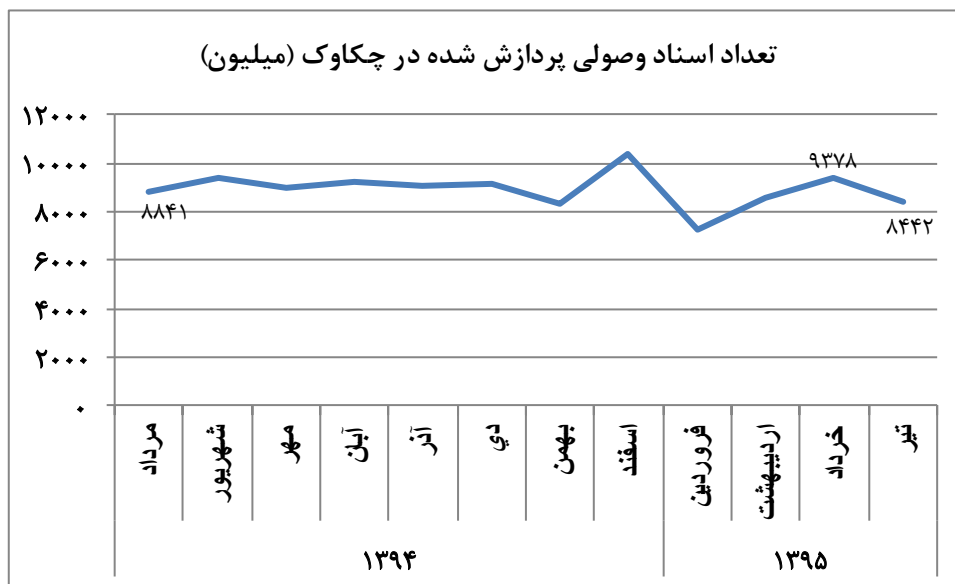
نمودار ۱۲ - روند تغییرات مبلغ تراکنش‌های پرداخت کارتی شاپرک طی یک‌سال اخیر - روند صعودی مبلغ تراکنش‌ها مشابه روند تغییرات تعداد تراکنش‌ها بوده است. براساس الگوی خطی برآورد شده و بدون در نظر گرفتن تغییرات فصلی، به‌طور متوسط در هر ماه قریب ۱۸ هزار میلیارد ریال نسبت به ماه گذشته رشد داشته‌ایم.

۲-۵. سامانه مدیریت یکپارچه چک (چکاوک):

جدول ۱۵ - تعداد و مبلغ ماهانه اسناد وصولی بین بانکی در چکاوک

درصد تغییر		مبلغ (هزار میلیارد ریال)		درصد تغییر		تعداد (هزار)		سامانه		
ماه‌یانه	سال‌یانه	۱۳۹۴		ماه‌یانه	سال‌یانه	۱۳۹۵				
		تیر	خرداد			تیر	خرداد			
-۲۵/۸	-۳۰/۲	۸۶۶	۱۱۶۶	۱۲۴۱	-۱۰/۰	-۵/۳	۸۴۴۲	۹۳۷۸	۸۹۱۶	چکاوک (اسناد وصولی)

در تیر ۹۵ بیش از ۸ میلیون چک در سامانه چکاوک به ارزش حدود ۹۰۰ هزار میلیارد ریال وصول شده که نسبت به تیر سال گذشته ۵ درصد کاهش تعدادی و بیش از ۳۰ درصد کاهش مبلغی داشته است. ذکر این نکته حائز اهمیت است که از خرداد ۹۴، سامانه چکاوک به‌طور کامل در شبکه بانکی کشور مستقر شده است. در مقایسه با ماه گذشته نیز، هم تعداد و هم مبلغ چک‌های وصول شده، به ترتیب، از کاهش ۱۰ درصدی و ۲۶ درصدی برخوردار بوده‌اند.

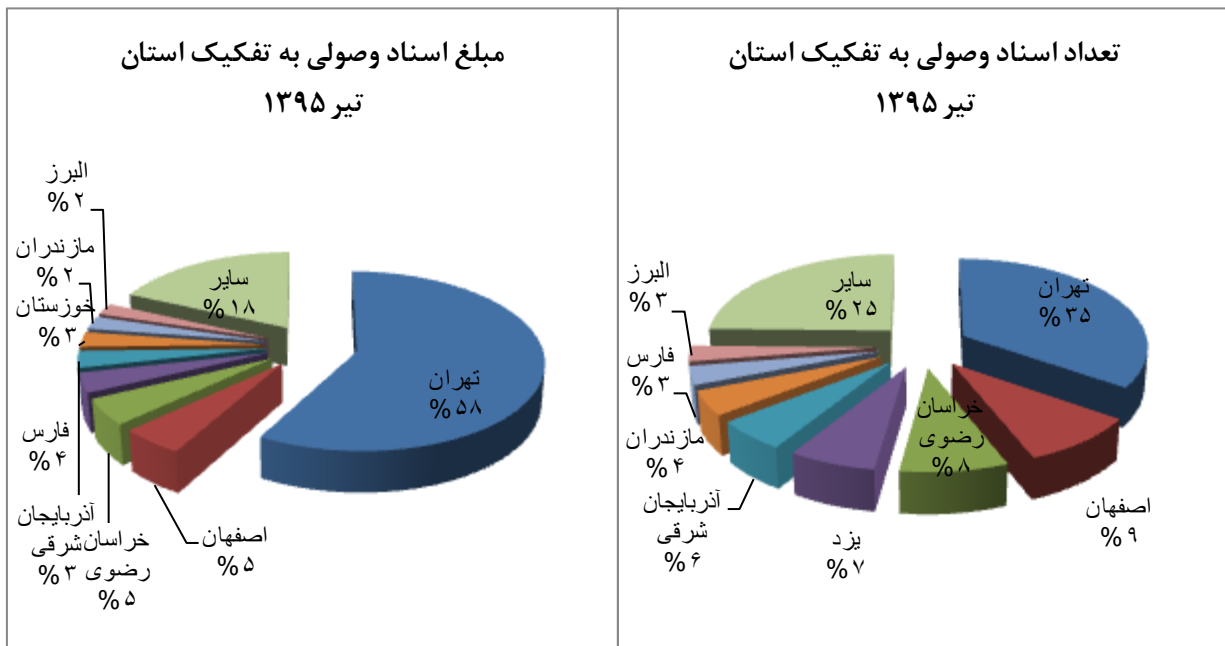

نمودار ۱۳- روند تغییرات تعداد اسناد وصولی پردازش شده در چکاوک طی یک سال اخیر - طی یک سال گذشته شاهد ثباتی نسبی در تعداد اسناد وصولی هستیم که البته افزایش ناگهانی در اسفندماه و کاهش ناگهانی در فروردین‌ماه ناشی از تغییرات فصلی است.

نمودار ۱۴- روند تغییرات مبلغ اسناد وصولی پردازش شده در چکاوک طی یک سال اخیر - برخلاف تعداد تراکنش‌ها، مبلغ آنها طی یکسال گذشته، روند مشخصی را از خود نشان نمی‌دهند، تنها تغییرات فصلی اسفندماه و فروردین‌ماه قابل پیش‌بینی بوده است.

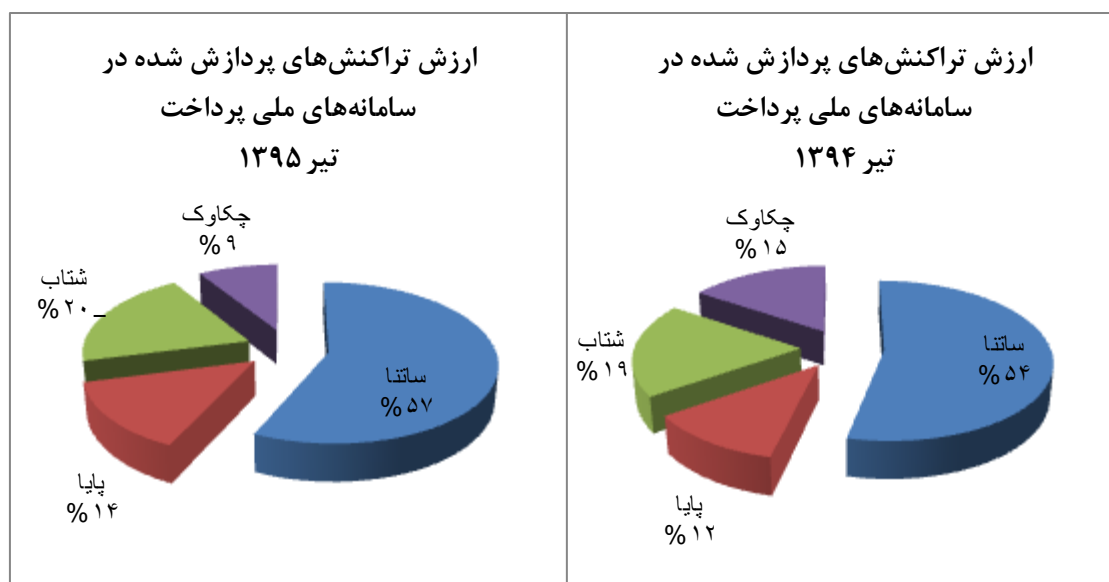
همانطور که در نمودار ۵ مشاهده می‌شود، ۳۵ درصد کل اسناد وصول شده در چکاوک اختصاص به استان تهران دارد که مبلغ آنها نیز بیش از ۵۰ درصد از کل مبالغ وصولی را دربرمی‌گیرد. پس از استان تهران، استان‌های اصفهان و خراسان رضوی به ترتیب در جایگاه دوم و سوم از بعد حجم و مبلغ اسناد وصول شده در چکاوک قرار می‌گیرند.

نمودار ۱۵ - تعداد و مبلغ اسناد وصولی (مجموع عادی و رمزدار) به تفکیک استان‌های کشور

۳. جمع‌بندی

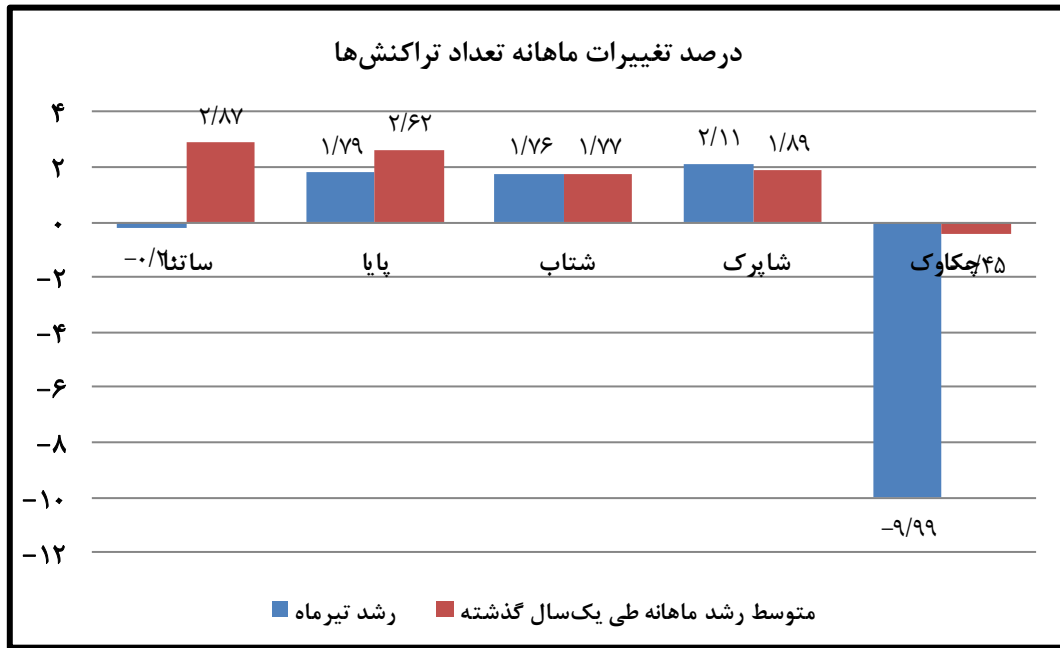
از ارزش کل تراکنش‌های پردازش و تسویه شده توسط بانک‌ها و مشتریان غیربانکی در سامانه‌های ملی پرداخت، ۵۷ درصد به ساتنا، ۲۰ درصد به شتاب، ۱۴ درصد به پایا و ۹ درصد به چکاوک اختصاص دارند که در مقایسه با سال گذشته، ۶ درصد از سهم چک‌های وصول شده در چکاوک کاسته و به سهم تراکنش‌های تسویه شده در ساتنا، شتاب و پایا افزوده شده است.

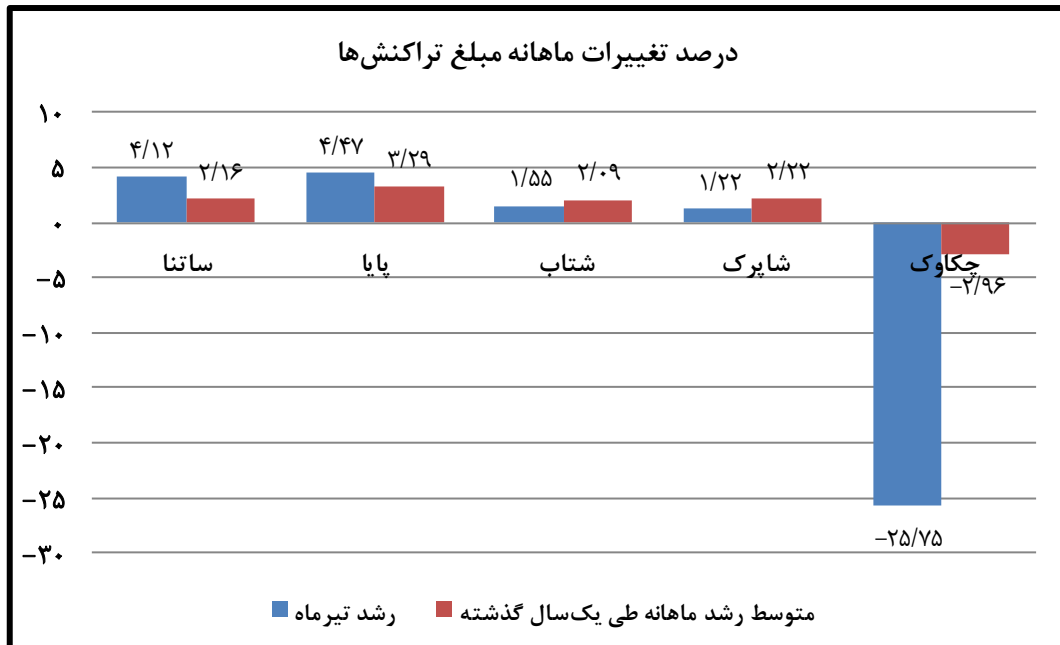
نمودار ۱۶ - سهم سامانه‌های ملی پرداخت از ارزش کل مبادلات الکترونیکی پردازش شده در تیر ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵: (۱) ساتنا شامل تراکنش‌های بین بانکی، بین مشتری و تسویه مبادلات سیستم‌ها (۲) پایا شامل دستورپرداخت‌های واریز مستقیم و تسویه شاپرک (۴) شتاب شامل تراکنش‌های مربوط به پایانه‌های فروشگاه‌ها، تلفن همراه، اینترنت، خودپرداز، کیوسک و شعبه و (۵) چکاوک شامل چک‌های وصولی است.

همانطور که در نمودار ۱۷ و نمودار ۱۸ مشاهده می‌شود در تیرماه، تعداد و مبلغ اسناد وصول شده در چکاوک از کاهش چشمگیری نسبت به ماه گذشته برخوردار بوده‌اند و بیشترین رشد تعدادی و مبلغی به ترتیب اختصاص به پرداخت‌های کارت‌های شاپرک و پایا داشته است.

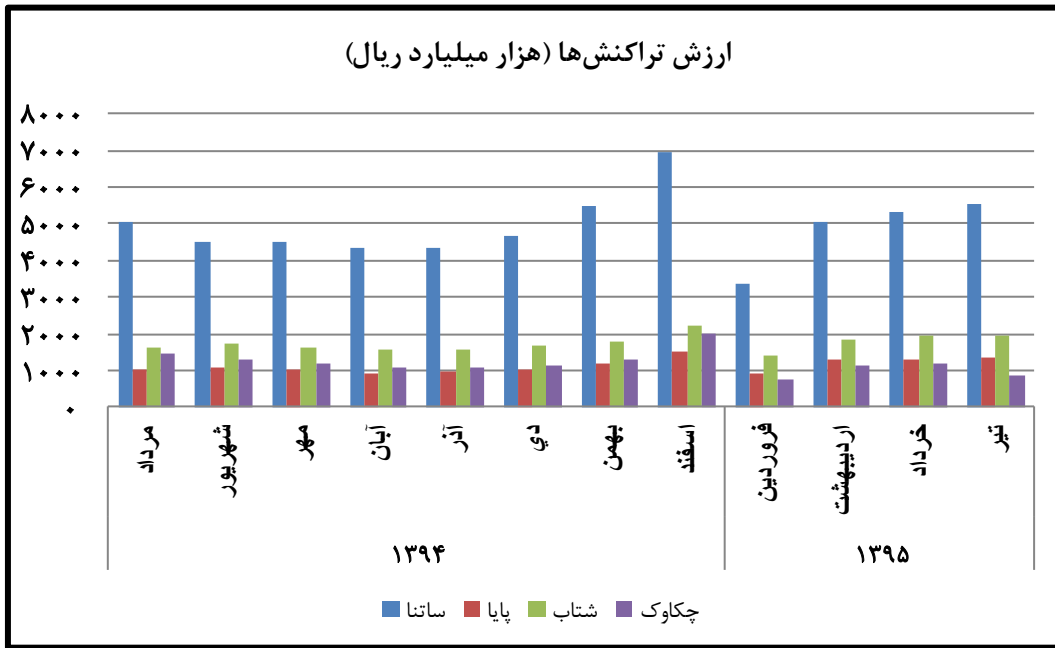
گزارشی از روند تغییرات ارزش تراکنش‌های سامانه‌های ملی پرداخت، طی یک‌سال گذشته در نمودار ۱۹ ترسیم شده است.

نمودار ۱۷ - درصد تغییرات ماهانه تعداد تراکنش‌ها در هر سامانه در تیرماه و مقایسه آن با متوسط رشد ماهانه طی یک سال گذشته

نمودار ۱۸ - درصد تغییرات ماهانه مبلغ تراکنش‌ها در هر سامانه در تیرماه و مقایسه آن با متوسط رشد ماهانه طی یک سال گذشته

نمودار ۱۹ - ارزش تراکنش‌های پردازش شده در سامانه‌های ملی پرداخت طی یک سال گذشته